

ЗАМАН

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ ВРЕМЯ ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОГО РЕСПУБЛИКИ

КЪМР-ни Башчысы

Казбек КОКОВ:

Россей кѣп миллетли эмда кѣп динли болгъанын унутмазгъа керекбиз, аны къыраллыгъы ма анда мурдорланады, деменгиллиги, кючю да олду

КЪМР-ни Башчысы Казбек Кокос Россияни Президентин Владимир Путинни Къоркъуусулук Советни эмда Правительство Къаууми бла бардырган кенгешне жоралоп эмда арт кезинде бола турган ишле бла байланы Къабарты-Малкъар Республиканы саясат башчысы болуп къалгъанды. Алай да анын саясат башчысы болуп къалгъанды ма анда адам улугъа тѣре болган сезимлени, жюрек къыймыны кеси мурларынды хайырландыргъа. Россияде динлени бла миллетлени араларына сукулук салыгъа корешдиле. Президентин Владимир Владимирович Путин Россияде арт кезинде

Казбек Кокос Россияни Президентин Владимир Путинни Къоркъуусулук Советни эмда Правительство Къаууми бла бардырган кенгешне жоралоп эмда арт кезинде бола турган ишле бла байланы Къабарты-Малкъар Республиканы саясат башчысы болуп къалгъанды.

биз. Аны къыраллыгъы ма анда мурдорланады, аны деменгиллиги, кючю да ма анда. Не заманда да алай болганды, болгъанлай да къалганды. Президент конституциязы болууну, инсанланы эркинликлерин, миллетле эмда динле аралы келишулюкне къорулгъа керекликни ачыкъ айтды. Ол тохташхан халны бузгъа кишини эркинлиги жокъду. Мамырлык, бирлик, келишулюк бизни баш хазналарыбыз болгъанлай къаладыла. Аланы къоруулар эмда сакълар кочюн, барыбыз да биригип, къолларыбыздал келгени арыкъ тойлюбюз, - деп айттыла республиканы Башчысыны басма сѣзюнде. Аны юсюнден КЪМР-ни Башчысы-анла Правительствоосуна пресс-службасы билдиргенди.

Чакъырыу

«Къабарты-Малкъарга жашагъанлары асламысы къырал башчыбыз тутхан ызын, аны оноуларын дурус кѣрзенлерине ишексизме»

КЪМР-ни Башчысы Казбек Кокос Россияни Президентин Владимир Путинни Къоркъуусулук Советни къаууми бла бардырган кенгешне жоралоп эмда арт кезинде бола турган ишле бла байланы Къабарты-Малкъар Республиканы саясат башчысы болуп къалгъанды. Алай да анын саясат башчысы болуп къалгъанды ма анда адам улугъа тѣре болган сезимлени, жюрек къыймыны кеси мурларынды хайырландыргъа. Россияде динлени бла миллетлени араларына сукулук салыгъа корешдиле. Президентин Владимир Владимирович Путин Россияде арт кезинде

бла кишиликлери чынты патриотлукъну инсанлык жуупалыклары, керек болса. Ата журтну къорууларгъа хазырлыкны юлгосюдоле. Ата-бабаларыбыз бизге къойгъан ол тарых эмда адеп-къылык хазналары мағаналары биогюлюкде болон астанды, ала Россияни, сайберлигибизни бла туудуқларыбызны къоркъуу эмда монгула жашауларыны кючлю мурдору къурдыла. Аны себепли биз ол багъалы хазнаны кѣзгинерибизни сакълагъа, ата-бабаларыбызны оюутарына, адет-ѣрлерибизге, ниет хазналарыбызгъа да кертичи болургъа борчулук.

Жигитликлерине бла батырлыкъларына — бийик багъа

КЪМР-ни Башчысы Казбек Кокос аскер операция къатышханлары бир къауумуна къырал саугъаланы бергенди.

Хурметлеу

Республиканы Башчысы белгилегенде, саугъаланганын къыбосо аскерге кеси ырызлыкълары бла баргъандыла. «Ола арыкълай баргъалды. Ала сайгъуларын билеп этгенде, халны анытпал, жуупылкъларын сезип. Ол шарт сизни ниет кючюлѣк хазналарыбызгъа керекликни ачыкъ айтды. Ол тохташхан халны бузгъа кишини эркинлиги жокъду. Мамырлык, бирлик, келишулюк бизни баш хазналарыбыз болгъанлай къаладыла. Аланы къоруулар эмда сакълар кочюн, барыбыз да биригип, къолларыбыздал келгени арыкъ тойлюбюз, - деп айттыла республиканы Башчысыны басма сѣзюнде. Аны юсюнден КЪМР-ни Башчысы-анла Правительствоосуна пресс-службасы билдиргенди.

«Аллах кюч, кишиликли да тас этменгиди. Ол да улугъа жигитликди». «Ма аллай кюч, кишиликли да тас этменгиди. Ол да улугъа жигитликди».

«Аллах кюч, кишиликли да тас этменгиди. Ол да улугъа жигитликди».

«Аллах кюч, кишиликли да тас этменгиди. Ол да улугъа жигитликди».

«Аллах кюч, кишиликли да тас этменгиди. Ол да улугъа жигитликди».

«Аллах кюч, кишиликли да тас этменгиди. Ол да улугъа жигитликди».

«Аллах кюч, кишиликли да тас этменгиди. Ол да улугъа жигитликди».

Россей Федерацияны Президентини Указы бла аскер борларын топтура туруп этген жигитликлери эмда кишиликлери юсюнду аскерликке саугъалангандыла: Кишиликни ордени бла — Атайланы Илияс, «Жигитлиги ючюн» майдала бла — Науръз Лиев, «Батырлыгы ючюн» майдалы 2-чи даражасы бла — Максим Кушин, Иван Луев, Александр Лысенко, Батай Шамурзаев, Марат Шахобаев, Аслан Халилов, Дагъытлыгъа — Къожаханлы Алим бла Идрис Дурков — «Батырлыгы ючюн» майдалыгъа тийишли болуп, саугъалагъа келми къалгъандыла. Ала алгъаракълада аскер операция баргъан тийрелге къайтхандыла.

«Аллах кюч, кишиликли да тас этменгиди. Ол да улугъа жигитликди».

«Аллах кюч, кишиликли да тас этменгиди. Ол да улугъа жигитликди».

«Аллах кюч, кишиликли да тас этменгиди. Ол да улугъа жигитликди».

«Аллах кюч, кишиликли да тас этменгиди. Ол да улугъа жигитликди».

Кенгеш

Энци аскер операциягъа къатышханлагъа себеплик къалай мамамланады?

Видеоконференция аман бла РФ-ни Федерал Жыйлыунада Законодательлиги социал соруула жаны бла комиссияны кенгеш бардырылганды. Аман КЪМР-ни Парламентини Башчысы Татьяна Егорова да къатышханды.

болушлукъ алыргъа эркинликлери болгъаны юсюнден справканы бир нызамгъа кѣре керикли белгилегенди.

Жазылыу-2024

Газет мену сѣз нѣгеримди

Кѣрмюч

Байламлыкъла къураргъа, сынамы да ѣсюрючгъа

Кѣрмюч

Баш саугъа — жерлешибизде

Кенгеш

Энци аскер операциягъа къатышханлагъа себеплик къалай мамамланады?

Эссе тутуу

Беглеу

Баш саугъа — жерлешибизде

Энци аскер операциягъа къатышханлагъа себеплик къалай мамамланады?

КЪМР-ни Парламентини пресс-службасы

Белгилер

Ингуш Республикада озгъан жылда «Арты кыла» деген IX халкыда аралы кинофестивалы да өткенди. Анга былы 14 кыргыздан кинокес сурталга эм документли фильм кыргыз-тогъен эди. Аланы сюзюп, бага бычген кыаумгъа уа Россияны искусстволарыны сыйлы куулукчулары киргенди. Баш кюн а аны эселлерни чыгарыу эм хорлагъанлы саугуларыу Сунжа шахарда өткенди.

Баш саугъа — жерлешибизде

Кинофестивалыны жабылууна Ингуштинны Правительствоосууна бла Парламентини келечилери, журналистлесте эм башкала кытышандыла. Белгили артистле бла режиссерла регионну Башчысына былай аламан маданият байранны бардырууга себеплик этип турганын ыраазылыкларын билдиргенди. Къонокълары аларында Ингуштинны белгили артистлери бла теспеу коллективлери хушерлери кыргызгтенди.

Эришюу

Кеслерин сахнада кыргызандыла, ана талапы иши билгенлерин кыргызгтенди

Къобарты Мамгар къырлар университетде Отарланы Керим атлы маклар маданият ара кеп маганалы проект бардыргъанлай турда. Бу конде уа КъМР-ни Жаш тейло ишери жаны бла министрствосуу себелиги бла Кърал концерт залда «ВВН юниорлара» фестивал болганды. Бу жумуша Жангы Малкхары, Хабаз, Тырмаууз, Элбус, дагыда Кёндөлени биринчи эм тёртюнчю школларыны окуучулары тири кытышандыла. Аны себели эришюе къошугъан алты команда болганды.

Тобешюю алында КъМР-ни жаш тейло ишери жаны бла министрини орунбасры Ахметланы Артур келгенге ыраазыгъын билдиргенди. Бу проект эм алыга жаш адамланы ала тиле соймокликлерин есдорюкюн кыралгъан билдиргенди. «Бизни миллетте не заманда да чам кесини эчки жерин алып турганды, бююнлюке да аны хайыры бла жаш адамла байламлык жюрюторча да амал барды. Кеслерин сахнада сыйдыла, ана тилде да ике өлшеширге юрөндиле», — дегенди ол. Бу ашы жумушун мындан ара да бардырып, башка тула элени школчулары да тири къышарга умтулу болгъанларын да черттенди.

Эришюу эки кезуинде къурагъанлы, биринчисинде командала кеслерин таныгырга керек эдиле. Аны себели сабийле жыргъа, теспеуе, назмула жазарга да усталыкларын балам этгенди. Хар команда да белгили жыланы макъларны кеслери чам халда сёлесе къурап къуандыргъанды. Кёндөлени биринчи школуну окуучулары а эчки белгилерчады,

адамла бла тобиеринди. Бу сабийни осюнде тюрлю-тюрлю миллетлени, динлени келечилерини биригенлери журюгити теренине жеткен эди. Адам улуну ачык жерликли болгъан биримиз ния бу ишине юсюнде кыргыз, сёзгениз. Бир бирини машиналарын да тиошп, жашагъа ачыкларын тутдуруп кетгенлери кёню осюнден айтды, — деп чертгенди Багытырларны Илияс, газетибизни сорорулары жууал бере.

Фильм 37 минут барды. Аны хазырлау бла режиссер ай чаклы юрешгенди. Адамланы алай биринги, бала жашар ючюн къолларын да келгени эммагъанлары авторну жюрегин хар монтажна отпургъанлардан кыозгъанды. Битеу бу шартланы чынтты журналист эслемле болгъанды.

Кинофестивалгъа заявкала сагълаанларын билгенде уе, такуул болу, ашырган эдим. Сора ол кеп фильмлени араларында финалгъа чыккъанын а таныш режиссерун билдирген эди, — дейди автор.

Алай бла фестивалны «Бек иги документли фильм» деген номинациясында Багытырларны Илиясны «Миллиони для малыша» деген ишени жюри бала саугъагъа тиийли кыргенди. Фахмулу жерлешибизни хорламы бла алыгъылайбыз.

ТАПКАСАХЛАНЛЫ АМИНА.

Буюн бери келгече барыбызда зауукчу къалдык. Бу кыйын заманлада адам кесини миллетни энчилигин да унутмагъанлай, анга да эс буррурга керекди. Буюн усталыкларын кыргызгтенди сабийле уа, барыбызны да келюбозно жарытдыла, жарысуларыбызны чагдыла. Аны ючюн хар биринизге да жюрек ыраазыгъымыз болгъанды. Биринчи жаш адамларбыз да аслам болгъанын, тилибизде шакты еслешерини бек къуандыргъанды. Бу иш мындан ара да бардырылып, башха эплени сабийлери да къошуларла деп бек ышанам, — дегенди Размит.

ТЕМУККУЛАНЫ АМИНА.

Сый берюу

Улайгъанлагъа жораланган айлыкъ бошлады. Анга да къарамай, чагларын заман агарткан, кёню кырген эмде билген тамгалау унутулуп къаллыкъ тойлолды. Анга тишмуларыны шахар советини улайгъанлагъа эчки эс бурганын да шакгыллыкъ эдиле. Аны киркес къызуу къыралы бла себетте тургъан юлкемни терк-терк жокълайды, тюрлю-тюрлю тобушюму, жандоурлукъ ақылаа къурадыла. Сабийлени да унутмайдыла, артыкъ да къынарлыкъ болгъанлагъа эчки къайгырадыла, ююр тёрле сакъланыларына да себелик этедила.

Жашау, урунчу сынауларына да намус эте

Бу конде да тишмуларыны биригмулу Исокъ тийрелде сабий чыгармакълыкны «Эрудит» арда «Ююр хазналарына сакъл, келир заманы къоруу» деген номинациясында Багытырларны Илиясны «Миллиони для малыша» деген ишени жюри бала саугъагъа тиийли кыргенди. Фахмулу жерлешибизни хорламы бла алыгъылайбыз.

«Россий юниор махтаулугу» битеуроссый жамауат биригмуно регион бёلمюсун тамганы Пеониа Бонадаре а сёзюн аналагъа жоралагъанды. «Дунианы башында андан багылау тугъанлагъа да кез-къулакълар, сабийле билеме, сиз ала ючюн жашайсыз. Ма былай саулугъуеу, эслигиз, тилигизги бла да энitte кеп жылланы жашагъа эдиле. Буюн шахарны орампырандан биринде уа тудукъларга да кырайсыз, аны ючюн сизге жюрегимден влпас этеме», — дегенди Лидия Дигешова «Абдадданы хурметлен, кесини мамысын кётереди» деген нарт сёзю да эсте салганды.

«Россия юниор махтаулугу» битеуроссый жамауат биригмуно регион бёلمюсун тамганы Пеониа Бонадаре а сёзюн аналагъа жоралагъанды.

«Россия юниор махтаулугу» битеуроссый жамауат биригмуно регион бёلمюсун тамганы Пеониа Бонадаре а сёзюн аналагъа жоралагъанды. «Дунианы башында андан багылау тугъанлагъа да кез-къулакълар, сабийле билеме, сиз ала ючюн жашайсыз. Ма былай саулугъуеу, эслигиз, тилигизги бла да энitte кеп жылланы жашагъа эдиле. Буюн шахарны орампырандан биринде уа тудукъларга да кырайсыз, аны ючюн сизге жюрегимден влпас этеме», — дегенди Лидия Дигешова «Абдадданы хурметлен, кесини мамысын кётереди» деген нарт сёзю да эсте салганды.

ХОПЛАЛАНЫ МАРЗИЯТ.

Тарых

Бий-Мырзаны къаласы

Буюн биз сизни Хозаланы Хусейин (1895 ж.т.) 1980 жылда жазып ачкъанларын эсгерюени бир кесиги бла шагыртерге сөөк. Сёз Бий-Мырзаны къаласыны осюнден барлыкды.

«Черени боюнда Мухол башында бир жарты къала турда. Ол кеси заманда бийлик эткен кишини юйю эди. Энди уа жер бала тей болганды. Адам жашагъанын мында деп айтхан да къыйнады анга. 20-чы өмюрюне 20-чы жылларында бийликчи ол метр чыгып болгъан къаланы бардырагъа алышы сөөк этди. Шёндю уа аны бийликчи ол метр бла жарым болгъан къабыргасы турады.

Кыала тыш ташладан ишленгенди, тытър бла юзюк кытышдырылып къаландыла. Къабыргасыны къалыпчылыгы бир метр чыккъанды. Аны эки жаны болганды: бири улуну юйю ичинде кирип, къаланы туюбу бла чыкъганды, экинчи эшиги бла къаладан чыгъа келгенинги, агы ачык айланган жанында, арду, кенг арбагъа жоерге болды. Анда бир тукумун тышган заманда, улуну туюн этип болганды.

Огары малкъарыла алайдан төбөн жанына «Кыладан тебенде» дегенди. Абайлада Салал деген жашчыкъ тууп өсгенди. Кюнлюм башындагы къаалада ол жетмеген жер болмагъанды. Не кыйын жерге да кийик бирик ерлеп кетгенди. Кюнлени биринде ол этип жокъму? Кен болмагъанды деп кеткенди. Сора жол бла өргенде өрге кирп, Салал не өрге бармайла, не энште тошмайла къалганды. Тенгери, келип, юйюнде айтхандыла. «Жашчыкны атысы терк окуна ол этип жокъму?» деп болгъанды деп билдиргенди. Ала мыйчыкъ жетдиле, кеп болгунчы, аны къуагырууну онуюн этгенди. Алай жашчыкны ызындан киши киралмагъанды.

— Жанларым, кёзлерим, башха ачык жокъму? Кен болмагъанды сабийни жуууу басып, санларын берип, сора ол энште жыгылып, деп жарыгъанды атысы. — Ол заманда Хоугамлада ашыгып келген биреулентге адамланы кёзлери илингендила. «Ярабий, ол келгенден бир болушукъ иш болушукъ болмазды, бери тарханча кёрюнеди да? — дегенди халкы. Келген хар такыйжадан жууукълаша, аны кёрюмдосуу улудан-уллу кёркесе тебергенди. — Мен тандым аны, ол Шаурдат туюндеги акъ къаланы иеси Бий-Мырзаны. Биз таныгъан таулуда ол кирмеген кыял болмаз. Ол аллай кыял болмаз. Энди андан бир болушукъ болмазды?» — дегенди жашчыкны атысы. Бий-Мырза къа туюбине жетгенде, кюнню кёзю четте жанында Кызыл къыядан цюзюгенди. Андан сора терк окуна таулун ичи къыяры болла башлагъанды. Ол адамлагъа кёзю кышы бла салам берип, ерлеп башлагъанды. Жухдан-жууха секире, бир улуну къа ыраны кёндөлени тартып башлагъанды. Андан да къутулуп, баруу кирик бир сыйдан бетни ёноп тебергенди. Энди адамла жашчыкны ны бла Бий-Мырзаны арлары къысхара баргъанын эслегенди. Алай бир аздан ала кеслери да кёрюмдосуу къыяры болмагъанды. — Мындама, сол жанчыга тарт. Алайды ыран барды, андан барууланмай етламыз. ырандан къулап, мен тургъан жерге кърал къалыкъса, — дегенди жашчыкъ. — Кудуретин жарытхан Теури, бу бек чыккъан да къыял этгенди! Бек баттырды. Бу мындан къутулуп ёсюп, заманына жетсе, ол жерде олу деп айттыр!» — деп келгенди Бий-Мырзаны кёлюне. — Баргъаны болушукъ. Басмагъа къАСЫМЛАНЫ Аминат хазырлаганды.

Шамил, шкони бошагъанлай, ата-анасыны айтышларын этип, медицина факультете кирди. Мында окууун бошп, Санкт-Петербургда къыралда бек айткълык ординатура сау юч жылын окуду. Айтышлык, акълыман академиклери, профессорланы лекциларына тынгылап, шахарны аламан клиника операцияларына кытышып, тынгылы сынама жыйышдырып кыады.

Атасы Мухаммат бла анасы Саннат республика клиника болничада ишлегенлери себели, Шамил да къатарында болурун союгерленен анга билдирди. Алай болуруна топу ышаналы да тургъандыла. Алай бу жол а жаш кыяда ишартиги осюнден кеси оюну ачыкълады. «Усталыкымын къашырылгъына туюшонон ючюн, аны бек ауур куулугъундан — терк болушукъ берген слубадан башлагъа сёюме», — деди.

Алай бла улуну ишине, усталыгы болгъан жаш кеси салгъан ишде урунуп башды. Ичине эриги-аманы жокды, журюгит анга тарта эсе. Саусулгага къарагъан къыйын болгъанын, айтхай да, биле эди жаш врач. Скоришны аурулугун, ауарлыгын былай ачык аныгаламагъан эсе да, сойюн жюрюдио ишине.

Саннат бла Мухаммат жашы ююр къуар заманы жеттени, юйге келип киририн, тудукъла къубуттурга союгерленен айта айта-айта тургъандыла. Бир жол оюго да ишден келип, сёзю бошладыла: «Юйюме аман келип кириши сойюмме, Шамил, ма бизден юлюк ала. Атаны журюгити аламан кынаматгъанды, сипасосу этмегерди, мен да аны намусын бек бийликте турганам. Манга дерди, андан сора да бир тиштукъа кёз къаратмагъанды. Алайды да, Мухаммат! — деди Саннат, эрине жютю къуар.

Юй бишисини бу арда айтхан сёларин ашгъегенди. Мухаммат белте агартар, торлорнген эди. Ол, ашын таумасый, столдан туруп, телевизорун алында диванга чёкдио. Жашы уа, къаш туюбюнен къарап, кёрюп турды: атасыны кёзлери экранга къарагъанлайгъа, акълыны, саягышы да, къыяда эсе да, бек көнгелдирле.

Ол кече Шамил кеп саягыш этип чыкъды: анасыны сёлери атасын нек ауара этилде? Бу соругъа жууал тапмай, тынгысы ётдюрюю кеченин. Эртенилдеки уа была барысы да ишлерине кетдиле. Шамилге, бююнча, солуну алмай ишлерге тошмергенди. Бир саусулга кърал бошагышчы, эчкини чысаргъаныннга айтты. Ишчи заман озул, жаш юйюне терекке эркин болганды. Аны алышындырылкъ врач аурусукупун къалганы себели, бир кесек мычурга керек болду. Ол кезюнде регистратурда адресин бла саусулгага жетерге кереги эдиле. Ишчи заман не этерик эди Шамил, теберди скоришны шифофун ашыкъдыра. Анда аны къыялай жомакъча сейрилик, тамашалыкъ, армау этерик, ауарагъа

Болгъан иш

Хурметли окуучубуз Темуккуланы Адил сыймалы устады эм хушерли жазычдуу. Аны жашоудан алынган хапарларын газетибизде басмайла туюручубуз. Бу жол да апладан бири бла сизни шагыртерге сөөк.

Эски гюняхкы аунасы

Къалдырылкъ болумгъа тобиерингенден аз да жашагъан ишден алында ашхан болгъанды. Аргъанданмы огъесе журюги атери сенгенден, къылай эсе да, шургулду жашны халы. Шахарны къыйрында бир юйючюне къатына келгенде, врач терен саягышча бөлениди: къыралыбызда алыкъа къыялны айтып жашагъана бардыла! Баям, былай гъытчыкъды кёринген факъыр не барлып тохтаган игичи, не наркоман болур.

Эшкини къакъды, ачылмады. Баям, игчинде кеф болгъан адам скоришге сёлешип, кеси уа жушкып къалган болур деп, артка къайтыргъа да болду, алай былай оюм этиди: сёлешгенлай, аны келгеси къыял тохтадыла. Иги да жаш заман. Эшкини ачып, отогуга атлагъанлай, кёрнгени асыры сейрдени, сан къатып, журюги, бир заманда болмагъанга къыраусуз этип, санлары тутмай, жыгылыргъа жетип, эшик жанына ючюнен тийди! Тас алында — атасы Мухаммат! Эчкин да бир бирге бетеу-бете къаралп тохтадыла. Иги да жаш заман! Фотостудияда алынган, тоз кесини бийлиги чыкъма омакъ торюсюлю? Мени атам некди мында? Аны мында жашагъанла бы не байламлыгы барды? Бу юйюнде атам не жашырылышлары жашадыла? Ол бу гытычыкны таныймады? Бери келючюмдодо? Аман а билимди бу шартны? Атам не жырчы, не артист туюлды, аны суратына табынчыра, юйюнде тутарна...

Армау болуп, тебалай тургъан жашны ич отуудан чыккъан тиштукъун адыс утды. — Тендене кетип, жызгъылап, шёндю бле тура эсе уа... Эшкини ачып, отогуга атлагъанлай, кёрнгени асыры сейрдени, сан къатып, журюги, бир заманда болмагъанга къыраусуз этип, санлары тутмай, жыгылыргъа жетип, эшик жанына ючюнен тийди! Тас алында — атасы Мухаммат! Эчкин да бир бирге бетеу-бете къаралп тохтадыла. Иги да жаш заман! Фотостудияда алынган, тоз кесини бийлиги чыкъма омакъ торюсюлю? Мени атам некди мында? Аны мында жашагъанла бы не байламлыгы барды? Бу юйюнде атам не жашырылышлары жашадыла? Ол бу гытычыкны таныймады? Бери келючюмдодо? Аман а билимди бу шартны? Атам не жырчы, не артист туюлды, аны суратына табынчыра, юйюнде тутарна...

Билим

Окчуучулагъа, устазлагъа да таплыкъгъа

РФ-ни Илму эмда бийик билим берүү министрствосуна бля Жаркылардыруу министрствосуна башламчылыклары бля, «Физика хар кимге да» деген проектти чеклеринде инженер-техника жаны бля устазлыктыгъа окутууга кирдикле деп курсу бардырыллыкты. Ала сезгинчи ноябрдан башланарыкында ала кеслери да жакъсыз болукчуадыла.

Алай бля мектептеги бошарык жашла бля кызыл бир жылы ичиде оуналаргъа хазырланарыкы онг табаркыда.

«Физикадан ЕГЭ хар кимге да» деген курс ол онбиринчи класслагъа жоронголе деп жарык берилгенди. Аны ОИПИ эксперттери кыатышлары бля бирге хазырлаганды.

«Математикадан ЕГЭ-ге инженерге окчурукына хазырлау» – ол да математика дегенде Бир кырал экзаменге шкпаланы энди бошай турганлагъады.

«Физикагъа чакъырлуу» деген курс а алтынчи класска барган сабилегеди. Анда жарык торсонно илму магъанба, видеоларгъа да кыарларгъа жарарыкды.

«Физика хар кимге да» алякыа кыралда жангы проектди. Онг кесине бир дерс бля байламы Россеини битеу да регионларгъа окутууда болган эм ахшы практикаларын бля тинтилериин жыйышдыргангады. Жаш телге аны хайырлыгыгъа хакъсыз онлайн-курслардады. Аляны болушуклары бля предметти темаларын терең атыларгъа эмда Бир кырал сынауларгъа иги хазырларгъа онг болушукды.

Устазлагъа бля бийик окуучу юлейни преподавательлерине уа курсла, сейир дерсе кыраларгъа себилек этгенден сора да, алайгъа проектти чеклеринде устазлыклары ёсдорюрге, битеуроссий аршиюмеге кыатышырды, бирисилени сынамлары бля шагырейлендеги эм ахшы практика магъаналы ишлеге, жангычылыклагъа да тюшонорге аман чыгарыкды. Башман айгъанда уа, проект физика жаны бля хазырланы ачыклагъанда эмда айнаттылар, аляны фахмулары да бириктириуле бурулууды.

Жоралау

Билим берүү эм илму министрство кызыл этген программалау керге, кыралда окуу, юйретиу юйледе жылын бир биринчи аяктан бериле жораланган, сабилени аляны энчикликлери, ёмюрлюк шартлары бля танышдырдыр дерсе барадыла. Есе келген жашчыкылы бля кызыкчыкылы ол жаны бля билимлерин гитчелерин ёсдорюрге керек болгъаны белгилиди.

Хар бир жылда, кыз арты жетгенде болуучусуна, кыаны келгенге атылган кууанчы энртиликке, тю боушеле кыралдыла. Кыз арты бербектеги тирлик алууну, кёпт жыйынуу заманы болгъаны, ол бирисине монглук келтиргенин кыаллай бир эрте билсе, алай бир оюму болушук сабил, алай бир байламы болушук аны эси табилтат ала, ол берген байлыкыла бля, аны ырайлыкыла бля.

Белгилисича, ол ишин республиканы хар бир сабил сарында да арыймай-таймай

Кюз арты – берекетни кезиуу

бардырадыла. Нальчик шахары Барамта (Вольный Аул) районунда отуз биринчи номерли сабил садда да бардырады алай дерсе, кыуанчча, байрамла. Ол юйретиу меклмда ишлеген Рахайланы Лейля, Акъяланы Ахматын кызы, юйретиучу, былай айтады:

«Бу байрамны мен ишчи нёгерим Залина Карданова бля бирге кыралгъанбыз. Муратыбыз, былай ишде болуучусуна, сабилени кёленин кёлорююда, нени да билирге излемлериин толтуругъады. Аны бля бирге былай онлайны, жангылы, жырганы юслери

Спорт

Гёжефлерибиз – алчылыны кыуумунда

Нальчикде зодюодан «Ломоносо» спорт обшествону туоусуну кубоу этгенди. Аны Россеини 7 федерал округдан бля 29 субъектинде бля Азербайджандан жаш спортчула кыатышандыла.

Эршиуну кыуанчы халда ачылууна Кыбаргы-Малькыарны Парламентини башчысы оурунбасар Мурат Карданов, спорт министри Хасанланы Ислам, «Экологистиканы» таман

тасы Рустам Кочесоко, «РЖД-ны» Шимал Кавказда темир жоллары таматасы Сергей Задорин, кыралны аэододан федерациясы президенти Сергей Соловейчик, «Локомотив» обшествону генералнын директору Андрей Голдобин эм башкала кыатышандыла.

Кубок эки юноно бардырылгъанды, майдала юнон 15 кыз бля 645 жаш тутушандыла. Республикабызны келечиле

ри ахшы эсепле болдургъандыла, биринчи жерлеге Амриллан Унжов, Самир Абазов, Муллаянов Алий, Диляна Шадова чыкыгъандыла. «Кюмошлени» бля «доммакланы» Темоуланы Алан, Азаматланы Кантемир, Кыдылайны Беслан, Алилайны Исрафил, Холмаматланы Рустам, Даяна Бицова, Ахмад Сроков, Даръя Акимова бля дагыда талай зодюочу алгъандыла.

Жаш тёлго – ахшы юлго

Прохладный шахарны жегилли атлетикадан биринчилиги бля чемпионаты бардырылгъанды.

Кубок эки юноно бардырылгъанды, 600 эм 100 мет-

ластыдан 200-ден асман спортчу кыатышандыла.

Спринтер чабыуда эм иги керюмдоно Кюмошланы Тимур болдургъанды, 600 эм 100 мет-

рге чабыуда Ахметланы Хасан хорлагандыла. Дискини атыуда – Арсен Тхамитлов, ядрону тютюуда уа Ислам Коддоков биринчиле болгъандыла.

Энди – округ биринчиликке

Каратени кёкусанын торлюсюден «Спорт террор» деген чакъырлуу бля «Нальчик» спорт арада республиканы биринчилиги бардырылгъанды.

Эршиуге Кыбаргы-Малькыарны битеу районундан 10-17 жылдык 200-ге жуук спортчу кыатышандыла, ала округну биринчилигине кыатышырды эркинлик юнон сөрмешгенди. Алы жерлеге кеслери жыл сан эм ауурлук кыууларында Батталаны Имран, Байкыуланлы

Имара, Кыурманланы Хаджимурат, Роман Ким, Мухаммад Гетиев, Тебуланы Рамадан, Багытырлары Ахмеджан, Чабырланы Ачмез, Атабийланы Аскер, Жашууланлы Элдар, Атабийланы Аскер, Мальханлайны Аминия, Уручуланлы Салман, Сотталаны Абдулпал, Жабаланлы Тенгиз, Ислам Мусов эм башкала чыкыгъандыла.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия

УЧРЕДИТЕЛЬСЬЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛЯ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

<p>Баш редактор КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан</p> <p>РЕДАКЦИЯ: ТЕКУЛАНЫ ХААА (баш редактору оурунбасар), ЖАНУРАЗЛАНЫ Нажабат (баш редактору оурунбасар), ТОКЪУЛАНЫ Борне (кууалы секретарь), МУСУКАЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатима, ТРАМАЛАНЫ Зуура, УЛБАНЛАНЫ Мурат.</p>	<p>ТЕЛ-ФОНИА: Редактору приёмный – 42-63-01. Баш редактору оурунбасары – 42-38-21, 40-04-82. Жууалы секретарь – 40-83-24. Секретарь – 40-93-62, Корресптор – 42-63-52.</p> <p>РЕДАКЦИЯНЫ БЕЛОМЛЕРИ: Позитивка эм право – 42-24-02, 42-67-68. Экономика – 42-66-73. Культура – 42-66-76. Социал ишле – 42-75-82, 40-59-18. Журналда, туризм эм спорт – 40-39-93, 42-66-71. Окчуучула бля байламдыла жорюуле эм жалгануу – 42-37-94. Этти корреспондент – 42-68-72. Операторла – 42-66-85, 40-28-97.</p>
---	--

<p>Редация авторла бля жыгъат жюрюуледи. Кыл жасалгъа республика эм ала артка кыатырлагъанды.</p> <p>Газетле басмаданган материалды айтылган оюмда республиканы оюм бля келишмесге болушукду. Алай айтылган хар зат юнон Россеи Федерацияны Басманы юсоуден законун тииндилемге материалды авторды кесери жууалыдыла.</p> <p>Редация авторладан 400 газет тизгинден (машипка бля жалгъалы 5-6 бет) онго аймады.</p> <p>Газет Свепаны, информация технологияны эмда асман коммуникацияны ишлери жаны бля физика надзор слухенге (Россеини надзору) Кыбаргы-Малькыарла управленисинде.</p> <p>2016 жылда 19 декабрды регистрация эткендиди. Регистрация номер – ПИ № ТУ07-00118. Индекс – И 5893</p>	<p>Газетин басмагъа «КЪАР-Медиа» ТКУ-ну компьютер службаы хазыр эткенди.</p> <p>Газет «Издательство «Южный регион» ООО-ну типографиясында басмагангады. Ставрополь край, Ессенкук ш., Никольский орам, 5а</p> <p>Газетин неслерине тапшыруу юнон КЪАР-ни нота свепаны федерал Управленисине жууалыды.</p> <p>Телефон: 76-01-21</p> <p>Газетин роиниздагъа сатуу юнон «КЪАР-ни» Россеини ашвор обшествосу жууалыды.</p> <p>Телефон: 42-69-34</p> <p>Газет гылыкъа, юч керге чыгъады – гезюрго, орта, шабат конисле.</p>
--	---

<p>Номерге графикте керге 19 00 сагытта кыол салындаы. 20 00 сагытта кыол салындаы</p> <p>ГАЗЕТНИ НОМЕРИНИ ЧЫГЪАРЫЛМА:</p> <p>Тикаланы Фатима – дежурный редактор. Куучуланлы Сафия, Кетечуванлы Зульфия – жууалы секретары оурунбасары. Бичекчуланлы Жаннета (1-чи бет), Ахметланы Лиоза (2-чи бет), Зесаланы Лиоза (3-чи бет), Тезаланы Валентина (4-чи бет) – корреспторла.</p> <p>Тиражы 1438 экз. Заказ № 2378 Багысасы 10 сом.</p>	<p>РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИШЛЕТИШ АДРЕСИ:</p> <p>36000, Нальчик шахар, Ленин атыл просект. 5, электрон почта: elbor_50@mail.ru</p>
---	--